

Zkušební řád pro zkoušky speciálního výcviku psů pro osoby se zdravotním postižením, canisterapii a Test chování psa na veřejnosti

Klub speciálního výcviku psů ČKS 943 Helpes z.s.

Tento zkušební řád zpracoval a schválil Klub speciálního výcviku ČKS 943 Helpes z.s. Vytvořeno ve spolupráci s Helpes – Centrem výcviku psů pro postižené o.p.s.

Jako konzultanti se na jeho tvorbě podíleli rozhodčí a odborníci ČKS, lékaři, fyzioterapeuti, rehabilitační pracovníci

Praha, červen 2004. Schváleno ÚKOZ 8. 2. 2005,

poslední aktualizace tohoto ZŘ 1. 10. 2017

Vydal Klub speciálního výcviku ČKS 943 Helpes z.s.

Výňatek ze ZŘ pro účely Zkoušky canisterapeutického psa

I. Všeobecná ustanovení

1. Všeobecné zásady

Účelem zkoušek je prověřit vycvičenost a způsobilost psů pro současný účel svého pracovního zařazení a použití. Náročnost těchto zkoušek plně odpovídá podmínkám a potřebám osob se zdravotními handicapy a je zárukou, že pes, který úspěšně ukončí speciální výcvik danou zkouškou, posouzenou nezávislým odborníkem, bude platným pomocníkem v jejich životě. Obsah zkušebního řádu je pro všechny účastníky závazný. Zkoušky speciálního výcviku jsou veřejně přístupné akce a musí zcela odpovídat popisu zkoušky.

2. Zkouškové období

Zkoušky lze pořádat celoročně, v pracovní dny i o víkendech.

3. Organizace zkoušek

a) Pořadatel

Pořadatelem zkoušek psů pro osoby se zdravotním postižením a canisterapii je Klub speciálního výcviku ČKS 943 Helpes z.s. začleněný v ČKS, který akci organizuje a zajišťuje.

Při pořádání veřejného vystoupení (zkoušek, soutěží) je pořadatel povinen postupovat přesně v souladu s ustanoveními Zákona na ochranu zvířat proti týrání v platném znění.

b) Vedoucí zkoušek

Vedoucí zkoušek je zodpovědný za organizaci zkoušek. Musí zabezpečit nerušený průběh akce a po celou její dobu být k dispozici rozhodčímu. Vedoucí zkoušek nesmí předvádět na akci žádného psa, ani plnit jiné funkce. Musí zajistit odpovědnou osobu ve smyslu ustanovení Zákona na ochranu zvířat proti týrání v platném znění, výběr odpovídajících prostor pro daný druh zkoušky, potřebný počet odborně způsobilých pomocníků, příslušné pomůcky a zajistit všechny písemné doklady zkoušek. Nejméně pět dní před konáním akce musí sdělit rozhodčímu místo a začátek akce, popis příjezdu na akci, druhy zkoušek a počet účastníků.

c) Účast na zkouškách

Zkoušek se mohou zúčastnit pouze psi zdraví, tělesně schopní plnit kritéria zkoušky, bez ohledu na prokázaný původ, splňující minimální věkovou hranici pro daný druh zkoušky s čitelným a prokazatelným označením tetováním nebo čipem. Rozhodčí může posoudit v jeden den pouze jednu akci.

U zkoušek psích pomocníků je minimální počet na jedny zkoušky jeden pes, max. počet pět psů. Při skládání Testu je min. počet jeden pes, max. počet 10 psů. U zkoušek ZCP je min. počet 1 pes, max. počet je 15 psů. Ze zkoušek jsou vyloučeni psi nemocní, zranění, feny v druhé polovině březosti, feny kojící a feny do jednoho měsíce po porodu a mimo zkoušky ZCP také psi a feny nekastrované.

Veřejných vystoupení, zkoušek, soutěží se nesmí účastnit psi s kupírovanýma ušima.

V případě použití živého zvířete (ve vlastnictví pořadatele) pro cvik „přivolání psa – přivolání od zvěře“ je možné toto zvíře použít pouze v souladu s ustanovením Zákona na ochranu zvířat proti týrání v platném znění. Je nutné zabezpečit, aby pomocné zvíře nebylo vystaveno stresu a nebyla mu způsobena žádná újma. Je možné použít pouze zvíře v dospělém věku (kočka, králík, drůbež), které je navyklé na přítomnost psů a zabezpečit pro ně pohodu, ochranu jeho zdraví a bezpečnost. Zvíře musí být v průběhu akce zabezpečeno v typizované a dostatečně velké kleci, musí mít zabezpečeno v průběhu celé akce dostatek napájení, krmení a hygieny. Nesmí být použito samic ve druhé polovině březosti a samic kojících.

Upozornění:

Na zkoušky CT mohou nastoupit háravé feny za podmínky, že jejich přezkušování nenaruší průběh zkoušek. Pro všechny ostatní zkoušky a pro Test chování psa na veřejnosti platí, že pes/fena musí být kastrován/a před nastoupením na zkoušku / Test.

d) Rozhodčí

Zkoušky mohou posuzovat pouze rozhodčí delegovaní Klubem speciálního výcviku ČKS 943 Helpes z.s. Rozhodčí nesmí svým chováním práci psů narušovat či ovlivňovat, odpovídá za přesné dodržování ustanovení zkušebního řádu, je oprávněn zkoušku ukončit, není-li

dodržován zkušební řád nebo nejsou-li dodržovány pokyny rozhodčího. V takovém případě podá písemně rozhodčí zprávu delegujícímu orgánu. Rozhodnutí rozhodčího je konečné a nenapadnutelné. Protest na postup rozhodčího může být podán v odůvodněných případech pouze, když rozhodčí nedodrží ustanovení zkušebního řádu nebo když se jeho chování či vystupování neslučuje s výkonem a posláním jeho funkce. Protest na rozhodčího může podat pouze účastník akce, a to výhradně prostřednictvím vedoucího akce, nejpozději při závěrečném hodnocení při ukončení akce. Psovod je povinen uhradit za podání protestu pořadateli akce částku ve výši 1.000,-Kč, která, pokud bude protest vyřešen ve prospěch psovoda, bude psovodu vrácena. Nedojde-li při řešení protestu na místě ke shodě a vyřešení protestu, je možno do 8 dnů podat stížnost delegujícímu orgánu. Písemný protest se vyhotovuje ve dvou kopiích s určením: prvopis – pro pořadatele, druhá kopie pro rozhodčího. Rozhodnutí o stížnosti řeší Klub speciálního výcviku ČKS 943 Helpes z.s.

- 4) Druhy zkoušek a minimální věková hranice psa
 - k) Zkouška canisterapeutického psa – ZCP
Minimální věková hranice pro ZCP je 18 měsíců (minimální věkovou hranici musí pes dosáhnout v den zkoušky)
- 5) Výstroj psů, cvičební prostory a pomůcky
 - a) Výstroj psů – dle druhu zkoušky – obojek, vodítko, speciální postroj. Používání ostatních a elektronických obojků je zakázáno. U stahovacích obojků nesmí být obojek nastaven v průběhu celé zkoušky na stahování. Pes nesmí mít v průběhu zkoušek a Testu náhubek, mimo „přezkoušení psa na návyk na náhubek a na ohlávku „halti“ – určuje ZŘ. Ohlávku "halti" může však pes mít po celou dobu provádění zkoušky (přesně dle potřeb daného uživatele) a naopak rozhodčí může přezkoušet v kterékoli části zkoušky ovladatelnost psa bez ohlávky "halti". U zkoušek ZCP pes náhubek mít nesmí po celou dobu zkoušky.
 - b) Cvičební prostory – dle druhu zkoušky (veřejně přístupné prostory, a to interiéry i exteriéry, speciální zařízení, obytné místnosti, dopravní prostředky, cvičiště)
 - c) Pomůcky – dle druhu zkoušky (např. slepecká hůl, neprůhledné klapky, invalidní vozík, berle, světelné ukazovátko, chodítko, dětský inv. kočárek, skříňky, zásuvky apod., budík, telefon apod., zvěř – viz část III. bod 2. - 1. b) ZŘ, pro aportování - různé předměty denní potřeby)
- 6) Účastník zkoušek
 - a) Při zkouškách může vést psa nebo fenu (dále jen pes) pouze psovod, který je starší 18 let (netýká se Testu), který zná ustanovení zkušebního řádu a je schopen psa zvládnout
 - b) V jeden den smí psovod nastoupit pouze na jednu akci, a to maximálně se třemi psy
 - c) Zkoušek se může zúčastnit také budoucí majitel psa, a to jako asistent psovoda (bez omezení věkové hranice, u dětí ale vždy za spoluúčasti zákonného zástupce)

II. Práva a povinnosti

1) Práva psovoda

- a) Přihlásit se ke zkouškám a zúčastnit se jich
- b) Obdržet potřebné informace a pokyny týkající se organizace zkoušek a provádění cviků
- c) Osobně se obracet na rozhodčího s neodkladnými dotazy týkajícími se provádění cviků. V ostatních případech se obracet na rozhodčího, pořadatele nebo pomocníky jen prostřednictvím vedoucího akce
- d) Obdržet v průběhu či závěru akce ústní zdůvodnění bodových ztrát a celkové hodnocení výkonu, u CT zkoušek protokol o zkoušce

2) Povinnosti psovoda

- a) Znat zkušební řád a řídit se jeho ustanoveními
- b) Prokázat platné členství v organizacích či svazech začleněných do ČMKU. Předložit výkonnostní knížku, u psů s průkazem původu předložit také tento průkaz, před zahájením zkoušky

- c) Dodržet stanovený termín přihlášky a zaplatit startovné a to i v případě, že se k akci nedostaví (týká se pouze CT zkoušek). Nemůže-li se z jakéhokoliv důvodu dostavit, musí toto neprodleně sdělit vedoucímu akce / pořadateli
- d) Plnit po celou dobu akce pokyny rozhodčího, vedoucího akce nebo pořadatele
- e) V průběhu celé akce odpovídat za škody způsobené psem či způsobené na psu, kterého vede
- f) Dodržovat pravidla veterinární ochrany platící v místě konání akce a zákon na ochranu zvířat
- g) Vystupovat slušně po celou dobu akce
- h) Včas oznámit pořadateli hárání feny (týká se pouze CT zkoušek, u všech ostatních může nastoupit na zkoušku pouze pes/fena až po kastraci)

3) Práva pořadatele

- a) Plánovat speciální zkoušky a delegovat rozhodčí
- b) Stanovit výši startovného (týká se pouze CT zkoušek)
- c) Žádat od psovoda startovné i v případě, že se na akci nedostavil (týká se pouze CT zkoušek)
- d) V odůvodněných případech odvolat konání zkoušek
- e) Stanovit náhradní termín v případě, kdy se rozhodčí k akci nedostavil

4) Povinnosti pořadatele

- a) Zajistit včasné plánování akce a delegaci rozhodčího/ch
- b) Určit vedoucího akce a pomocníky
- c) Oznámit nejméně 14 dní předem delegovaným rozhodčím bližší podrobnosti o akci. O těchto skutečnostech informovat včas i psovody
- d) Uhradit delegovaným rozhodčím, případně i určeným pomocníkům náležitosti dle platných směrnic ČKS (posuzovné, stravné, cestovné) a to i v případě, kdy došlo k odvolání akce z důvodů klimatických, veterinárních opatření, z vyšší moci, nedostatečného zajištění akce a nekázně psovodů
- e) Oznámit případné zrušení akce všem účastníkům a rozhodčím/u

5) Práva vedoucího akce

- a) Zastupovat v celém průběhu akce pořadatele
- b) Zkontrolovat přihlášky psovodů a v odůvodněných případech je odmítnout

6) Povinnosti vedoucího akce

- a) Znat zkušební řád a řídit se jeho ustanoveními
- b) Dbát na to, aby všichni účastníci akce dodržovali ustanovení zkušebního řádu
- c) Zprostředkovat styk rozhodčího s pomocníky, psovody, asistenty
- d) Vedoucí zkoušek je zodpovědný za organizaci zkoušek
- e) Musí zabezpečit nerušený průběh akce a po celou její dobu být k dispozici rozhodčímu
- f) Vedoucí zkoušek nesmí předvádět na akci žádného psa, ani plnit jiné funkce
Musí zajistit oznámení o konání akce, výběr odpovídajících prostor pro daný druh zkoušky, potřebný počet odborně způsobilých pomocníků, příslušné pomůcky a zajistit všechny písemné doklady zkoušek. Nejméně pět dní před konáním akce musí sdělit rozhodčímu místo a začátek akce, popis příjezdu na akci, druhy zkoušek a počet účastníků
- g) Zajistit zdravotní službu a odpovědnou osobu ve smyslu ustanovení Zákona č. 359/2012 Sb. na ochranu zvířat proti týrání
- h) Vymezit psovodům a divákům místo pro sledování akce a shromaždiště psovodů
- i) V odůvodněných případech vyloučit nebo odvolat psovoda, pomocníka, případně diváka z akce. Odůvodněnými případy je zejména porušení zákona č. 359/2012 Sb. na ochranu zvířat proti týrání, používání nedovolených pomůcek vůči všem zúčastněným zvířatům, požívání alkoholických nápojů či omamných látek v průběhu akce jejími účastníky, úmyslné a nepřiměřené narušování výkonů přezkušovaného psa
- j) Zajistit bezpečnost průběhu akce tak, aby nedošlo ke škodám na zdraví nebo majetku účastníků akce nebo třetích osob
- k) Zajistit prezenci psovodů
- l) Vyžadovat odevzdání výkonostních a očkovacích průkazů a předložení platných členských průkazů ke kontrole

- m) Nezasahovat do odborné činnosti rozhodčího, řídit práci pomocníků, případně asistentů dle pokynů rozhodčího
- n) Neprozrazovat účastníkům údaje, které vzhledem k regulérnosti akce nemají znát
- o) Oznámit rozhodčímu, že proti jeho počínání byl vznesen protest a ve smyslu bodu I. článku 3., písm. d. jej řešit
- p) Zabezpečit pro rozhodčího, příp. pomocníky vhodný prostor k provádění administrativních úkonů v průběhu akce
- q) Podepsat výsledkovou listinu, výkonnostní průkaz a potvrzení o vykonané zkoušce

7) Práva pomocníka / asistenta

- a) Obdržet včas a úplné instrukce k provádění určených úkolů
- b) Žádat úhradu náležitostí dle směrnic ČKS – pouze pomocník

8) Povinnosti pomocníka / asistenta

- a) Znat zkušební řád a řídit se jeho ustanoveními
- b) Dostavit se včas na akci, být k dispozici vedoucímu akce a plnit přesně úkoly, které dostane od vedoucího akce nebo rozhodčího
- c) Neprozrazovat účastníkům akce údaje, které vzhledem k regulérnosti akce nemají znát
- d) Být ukázněný při jednání s rozhodčími, vedoucím akce, psovody, asistenty a s ostatními účastníky akce

9) Práva rozhodčího

- a) Odmítnout posuzování, pokud prostory, příp. pomocníci a cvičební pomůcky neodpovídají požadavkům dané zkoušky a ani po upozornění rozhodčího nedošlo k nápravě
- b) Přerušit nebo nezahájit akci v závažných případech klimatických změn, nekázně účastníků zkoušek či narušení bezpečnosti akce
- c) Odmítnout zapsat zkoušku v případě, kdy došlo k hrubému narušení kázně. Odmítnutí zdůvodnit ve zprávě
- d) Žádat o opakování cviku, považuje-li to za nutné pro posudek
- e) Neposuzovat dále psovoda a psa, který přímo ohrozí zdraví či život psovoda, pomocníků, asistenta nebo veřejnosti, pes je vůči psovodu výrazně bázlivý
- f) Stanovit po dohodě s vedoucím akce její harmonogram, tj. pořadí posuzování jednotlivých cviků
- g) Podepisovat čestná uznání, certifikáty a diplomy
- h) Žádat od pořadatele úhradu nákladů podle platných směrnic ČKS a to i v případě, že akce nebyla zahájena či dokončena z důvodu nekázně pořadatele či účastníků, klimatických podmínek, narušení bezpečnosti, nedostatečného prostorového či materiálového vybavení, nezajištění vhodných pomocníků nebo, když rozhodčí neobdržel včas vyrozumění o nekonání akce

10) Povinnosti rozhodčího

- a) Uvědomit včas delegující orgán o změnách kontaktních údajů či zdravotního stavu
- b) Dodržovat ustanovení zkušebního řádu a metodiku posuzování
- c) Dostavit se včas na místo konání akce
- d) Uvědomit bezodkladně delegující orgán a vedoucího akce o důvodech, které mu zabraňují v přijetí delegace
- e) V případě dohody s vedoucím akce o přeložení akce, ohlásit toto neprodleně delegujícímu orgánu
- f) Převzít od vedoucího akce všechny potřebné dokladové náležitosti
- g) Zkontrolovat správnost a úplnost dokumentace. Přesvědčit se o totožnosti psa (u psů s průkazem původu kontrolou tetovacího čísla, apod.) a o splnění podmínek účasti psovodů a psů na akci
- h) Ověřit po dohodě s vedoucím akce před jejím zahájením vhodnost prostorů, pomůcek a způsobilost pomocníků
- i) Při zahájení akce informovat její účastníky o harmonogramu
- j) Po provedeném nástupu účastníků nepřipustit nacvičování cviků ve cvičebních prostorech

- k) Při ukončení akce vyhodnotit veřejně její průběh, vzít na vědomí příp. protest a tento ihned řešit, nebyl-li již řešen v průběhu akce
- l) Nepřipustit na akci či vyloučit z akce psovody, kteří porušili ustanovení zkušebního řádu
- m) Zapsat výsledky a hodnocení:
 - 1) bez ohledu na výsledek zkoušky do výsledkové listiny
 - 2) do potvrzení o vykonané zkoušce
 - 3) do výkonnostní knížky nebo do příslušné kolonky průkazu původu psa

III. Metodika a provádění cviků

1. Povelová technika pro činnost psa

Obecně: při posuzování zkoušek speciálního výcviku psů pro zdravotně postižené je nutné vycházet z potřeb dané zkoušky a konkrétního handicapu. Např. asistenční pes, určený pro vozíčkáře, bude cviky poslušnosti provádět vedle invalidního vozíčku. Pes je veden po levé straně psovoda, příp. je možné psa vést i na pravé straně (dle potřeb uživatele), avšak po celou dobu zkoušky – tj. při cvicích poslušnosti i speciálních cvicích.

Povely pro jednotlivé cviky nebo jejich části určuje zkušební řád a psovod je povinen je používat.

Povely pro činnost psa rozdělujeme na povely zvukové (zkratka Z) a na povely posunkové (zkratka P). Povely dává psovod na pokyn rozhodčího, pokud zkušební řád neurčuje jinak. Opakování povelu, kromě cviků kde to ZŘ výslovně povoluje, snižuje, případně anuluje bodové hodnocení. Za opakování povelu se rovněž považuje setrvání psovoda v poloze povelu, různé úkroky, posunky nebo jiné působení na psa s cílem o provedení povelu. Chválení psa, pokud ZŘ neurčuje jinak, je povoleno po ukončení cviku.

Povzbuzování psa ve speciálních cvicích je povoleno. K anulaci cviku dochází buď v součtu chyb, nebo z důvodu náznaků bázlivosti psa vůči psovodovi při předvádění cviků, při nesplnění cviku, při hrubém naskakování a narážení na psovoda či pomocníky. K okamžitému odvolání psa ze zkoušky dojde, projeví-li pes agresivitu, kousavost, bázlivost, je neovladatelný, přímo svým chováním a jednáním ohroží zdraví či život psovoda, asistenta, ostatních účastníků akce, veřejnosti či svůj, pes se psovoda výrazně bojí nebo reakce psa vůči střelbě či dalším nárazovým, výrazným a nepříjemným zvukům je příliš plachá a bázlivá, příp. útočná, pes je neovladatelný a pronásleduje zvěř. U zkoušek ZCP se střelba neprovádí. Místo střelby se u ZCP zkoušky provádí různé druhy jiných nárazových a nepříjemných zvuků. U Testu chování psa na veřejnosti se střelba neprovádí (na Test může nastoupit pouze pes, který má již splněnu zkoušku speciální, vyjma zkoušky ZCP), posuzují se reakce psa vůči prostředí a frekvenci.

V průběhu kterékoliv části zkoušky (vyjma zkoušky ZCP a cviků přivolání a u cviků, kde pes pracuje tlamou – podávání, otevírání, svlékání apod.) může rozhodčí přezkoušet návyk psa na nošení ohlávky „halti“ či náhubku. Pokud pes prokáže, že není schopen nosit ohlávku „halti“ či náhubek - chová se hystericky, škube sebou, mlátí hlavou o zem, o psovoda, vozík apod. a není schopen pokračovat v daném cviku, je ze zkoušky odvolán.

Pro úspěšné splnění každé zkoušky (vyjma spec. části zkoušky ZCP a Testu chování psa na veřejnosti, kde je hodnocení prospěl....., splnil-nesplnil) je nutné splnění alespoň 70% bodového limitu.

V. Zkouška canisterapeutického psa

Smyslem této zkoušky je zejm. prověření vrozených povahových vlastností psa, pevnosti jeho nervů, ukázněnosti a ovladatelnosti psa, i prověření psovoda pro praktický výkon canisterapie.

Pes, který úspěšně absolvuje tuto zkoušku tak prokáže, že má vlohy být nápomocen při terapii, rehabilitaci, výukových programech či rozvíjení jemné i hrubé motoriky.

Pes musí být velice přátelský, mít potěšení z kontaktu s lidmi, vyrovnaný, důvěřivý, ovladatelný, trpělivý. Nepřípustný je i sebemenší náznak agresivity, nervozity, bázlivosti či nedůvěřivosti psa. Jakýkoliv náznak agresivity psa je důvodem k okamžitému odvolání psa ze zkoušky. Účelem zkoušky je navodit co nejrealnější podmínky. Celá zkouška musí probíhat ve spolupráci se zdravotnickým zařízením, stacionářem apod. zařízeními za přítomnosti odborníků z řad terapeutů, lékařů ad. odborníků a uživatelů služeb těchto zařízení. Protože canisterapeutický tým tvoří psovod a jeho pes, musí být na zkoušce posuzováno i chování, vystupování a komunikační schopnosti psovoda, které musí posoudit odborník (psycholog, psychiatr apod. specialista

s odborným vzděláním). Během celé zkoušky musí být kladen nejvyšší důraz na bezpečnost všech přítomných, zejm. dětí a osob s postižením. Po celou dobu zkoušky se musí pomocníci vůči psu chovat ohleduplně a laskavě, v rámci navázání dobrého kontaktu mezi psem a pomocníky ho mohou pomocníci ve speciální části zkoušky a po schválení rozhodčím, odměňovat pomocí pamlsků.

Psovod musí dosáhnout v den konání zkoušky věku nejméně 18 let, pes musí dosáhnout v den zkoušky minimálně věk 18 měsíců. Je nepřípustné, aby na zkoušky nastoupil jiný psovod, než který bude v praxi canisterapii provádět.

Jednotlivé cviky se provádí dle bodu III. tohoto ZŘ (Metodika a provádění cviků)

POVELY PRO ČINNOST PSA

POSLUŠNOST

Název cviku	Povel zvukový	Povel posunkový
Přivolání psa ke mně nebo k noze za ztížených podmínek	Volno - Ke mně, k noze	Zatleskání, ponechání obou rukou před tělem psovoda, dlaněmi ke psu. Lehký úder rukou na stehno nebo na kolo vozíku. Z důvodu postižení daného a lze pro přivolání použít i píšťalku či clicker (přesně dle potřeb konkrétního uživatele)
Ovladatelnost na vodítku za pohybu	K noze	Lehký úder rukou na stehno
Ovladatelnost na vodítku za klidu – na místě	K noze	Lehký úder rukou na stehno
Polohy psa v klidu vedle psovoda	Lehni	Mávnout levou nebo pravou rukou nad hlavou a trupem psa, zepředu dozadu nebo odzadu dopředu směrem k zemi
	Sedni	Lehký úder rukou na stehno
	Vstaň	Mírné pokrčení v kolenou, mávnutí rukou od čenichu psa směrem dopředu
Polohy psa v klidu před psovodem	Lehni	Ze vzpažení mávnout pravou nebo levou rukou a ukázání k zemi
	Sedni	Předpažit pravou nebo levou paži do výše oka dlaní vpřed
	Vstaň	Zdvihnout před sebe (do pasu) poloohnutou paži (dlaní nahoru)
Průchod skupinou osob	K noze	Lehký úder rukou na stehno
Aport	Aport, přines, pusť	Ukázání rukou ve směru předmětu, zatleskání natažení dlaní proti psu, ukázání na předmět světelným ukazovátkem
Chování psa krátkodobě uvázaného a ponechaného o samotě	Zůstaň nebo čekej	Mírné přiložení pravé či levé ruky před čenichy psa
Ponechání psa na místě – dlouhodobé odložení	Lehni – zůstaň	Mírné přiložení pravé či levé ruky před čenichy psa
Klid psa vůči nárazovým zvukům		
Pochvala psa	Hodný, dobře apod.	Pohlazení, poplácání

Zákaz nebo přerušování nežádoucí činnosti	Fuj, nesmíš, ne apod.	Mírné trhnutí vodítkem
Volný pohyb psa	Volno	Ukázání pravé nebo levé paže směrem dopředu

2. Cviky poslušnosti - obecně

Platí pro všechny druhy zkoušek: při posuzování poslušnosti psů na speciálních zkouškách pro tělesně handicapované je nutné vycházet z požadavku, aby pes byl plně ovladatelným ve všech situacích a v jakémkoli prostředí. Cviky poslušnosti jsou pro všechny druhy zkoušek shodné (kromě přivolání u ZCP), je nutné ale vždy přihlížet ke specifickým podmínkám zkoušky a konkrétním specifickým potřebám osob s postižením. V průběhu poslušnosti nelze psa odměňovat ani motivovat - je zakázáno psu dát nebo ukázat jídlo či hračku či jakýkoli jiný předmět pro odměnu nebo motivaci. Pokud psovod psu dá jídlo nebo hračku v průběhu poslušnosti či před jejím ukončením (tj. až do vyhlášení bodového hodnocení a odejití z prostoru, kde poslušnost probíhá) je diskvalifikován.

Hodnocení poslušnosti:

chyby psů lze rozdělit jako drobné, střední, hrubé a anulující. Mezi drobné chyby (ztráta 1 – 2 body) lze počítat pomalé provádění cviků, nepřesné zařazování psa před nebo vedle psovoda, mírné překusování předmětů při aportování, lehání či sedání psa na kýtu, šikmé provádění cviků, nepředsednutí psa při přivolání s předsednutím (u zkoušek ZVP a ZAP – V není nepředsednutí chybou), provedení cviku na druhý povel, neusednutí při zařazení k noze, změna polohy při dlouhodobém odložení. Do středních chyb (ztráta 3 – 5 bodů) řadíme: provedení cviku až na třetí povel, mírné naskakování na psovoda, válení se psa na zádech, nezařazení psa z předsednutí k noze, překusování aportovaných předmětů, hraní si s aportem, opakovaný povel k setrvání psa při dlouhodobém odložení či vzdálení se psa do 3 metrů, mírná fyzická pomoc ze strany psovoda. Mezi hrubé chyby (ztráta 6 – 9 bodů) patří: výrazné naskakování na psovoda, náznak bávlivosti psa při předvádění cviků, vzdálení se psa z dlouhodobého odložení na 3 – 5 metrů. Při přezkušování lhostejnosti psa vůči pohozené a hozené potravě se opuštěná místa za účelem vyhnout se hozené potravě do vzdálenosti 1m považuje za drobnou chybu, do 2m za chybu střední, do 3m za chybu hrubou, pokud pes opustí místo na více jak 3m, dochází k anulaci cviku. K anulaci obecně dochází buď v součtu chyb, nebo při nesplnění cviku.

Pokud v průběhu celé zkoušky pes při vzdálení se od psovoda nepřijde na třetí povel na přivolání, je ze zkoušky ihned odvolán.

1. Přivolání psa – a), b)

a) přivolání psa za rušivých vlivů běžného provozu

Cílem cviku je, aby pes na povel psovoda zanechal dosavadní činnosti a okamžitě přiběhl na zavolání. Podle volby psovoda pes přibíhá buď na povel „ke mně“ a usedá před psovoda, nebo na povel „k noze“ se pes zařadí k noze psovoda. Způsob přivolání oznamuje psovod rozhodčím před započítáním dovednosti. Přivolání se provádí v reálném prostředí, na místech, kde není ohrožena bezpečnost psa ani nikoho dalšího – park, pěší zóny apod., za přítomnosti rušivých vlivů (ostatní psi, lidé, hrající si děti, cyklisté, běžci, vozíčkáři, lidé o berlích, exkrementy atp.). Pokud psovod provádí přivolání s předsednutím před sebe (přivolání "ke mně"), pak po pauze min. 3 vteřiny psa buď upoutá na vodítko a dá povel pro přiřazení vedle něj (k noze, k vozíku), nebo dá psu povel pro přiřazení a poté psa připoutá na vodítko (přesně dle možností, potřeb a schopností daného uživatele).

b) přivolání psa od zvěře/ostatních zvířat

Cílem cviku je přezkoušení psa ve lhostejnosti vůči zvěři/ostatním zvířatům. Je nutné si uvědomit, že člověk s postižením nemůže žít se psem, který honí zvěř a že pes, který není prostý loveckého chování, může přímo ohrozit bezpečnost, zdraví i život osoby s postižením, své okolí i sám sebe. Proto je nutná absolutní nevšímavost těchto psů vůči zvěři. Pokud pes projeví lovecké chování (pokud k přezkušování psa dochází v přírodním terénu a pes se vášnivě vydá po stopě zvěře), je ze zkoušky okamžitě odvolán a musí o tom být proveden zápis do protokolu o zkoušce. Přezkoušení se provádí v místech, kde psovi ani nikomu dalšímu nehrozí nebezpečí úrazu – cvičiště, pole, les, zahrada, apod. Zvěř může být umístěna v kleci – klec musí být ze všech stran průhledná.

U přivolání se musí vždy zohlednit konkrétní potřeby a možnosti klienta – při přivolání „ke mně“ proto nemusí být chybou nepředsednutí psa, ale naopak může být nutné položení předních nohou na stupačky vozíku či naskočení na vozík (u malých psů na klín) apod. (netýká se zkoušky ZCP). U zkoušky ZCP se provádí cvik přivolání pouze 1x, a to za ztížených podmínek - zvěř/zvíře (či atrapa zvěře) je přítomno vždy, osoby hrající si s míčem ad. rušivé vlivy, ovšem bez pohozené potraviny.

2. Ovladatelnost psa na vodítku a bez vodítka za pohybu i za klidu (na místě)

Cílem cviku je, aby pes následoval psovoda při chůzi u nohy, vedle berlí, u chodítka, dětského invalidního kočárku či u invalidního vozíku při změnách tempa a směru za chůze i za klidu. Při obrazech na místě, musí pes po každém obratu samostatně usednout (bez dalšího povelu). Obrat „čelem vzad“ lze provádět na pravou i levou stranu. U zkoušky asistenčních psů, resp. ve všech případech, kdy klient používá vozík, tedy i dětský kočárek, se přezkušuje i couvání psa podél vozíku / kočárku. Při zastavení pes na povel usedá k noze (k vozíku) psovoda. U psů vodících může psovod provádět cvik v doprovodu asistenta.

3. Polohy psa v klidu vedle psovoda nebo před psovodem

Cílem cviku je možnost psovoda povelom usměrnit psa do polohy sedni, lehni nebo vstaň. U zkoušky vodícího psa se dovednosti provádí vedle nohy psovoda, u zkoušky asistenčního psa je na volbě psovoda (dle možností a schopností daného uživatele, pro kterého je pes určen), zda bude dovednosti provádět u vozíku / berlí / vedle nohy / před sebou. Tuto skutečnost musí oznámit psovod rozhodčímu před zahájením dovednosti.

4. Zastavení psa na vzdálenost do lehu

Cílem cviku je možnost psa zastavit povelom za jakékoli situace na místě, kde se právě pes nachází, a tím zvýšit bezpečnost při volném pohybu psa. Zastavení se provádí v reálném prostředí, ale vždy na místě, kde není ohrožena bezpečnost psa ani nikoho dalšího – park, pěší zóny, nádražní hala apod. Vzdálenost určují okolnosti a rozhodčí. Min. vzdálenost je 5 metrů, max. 30 metrů. Pokud to situace vyžaduje, psa může rozhodčí či rozhodčím určený pomocník na požadovanou vzdálenost odlákat.

5. Aport

Cílem cviku je, aby pes podal psovodu odhozený předmět denní potřeby. Předmětem pro aportování může být jakýkoliv předmět kromě hračky či potraviny (část výstroje psa, předměty denní potřeby apod.). Předmět nesmí být pro psa nebezpečný (miniaturní předměty, mince, ostré předměty). Pes musí předmět bez překusování nejkratší cestou přinést a podat psovodu do ruky. Nepředsednutí psa není považováno za chybu.

U ZCP musí být jako aport použita pouze aportovací činka (bez omezení její hmotnosti), aportovací pešek ve velikosti přiměřené velikosti psa (bez úchytnů), dummy nebo míček (může být i se šňůrkou). Pes musí při odhození aportu sedět klidně u nohy psovoda, pro aport vyběhá až na povel psovoda (který dostává pro vyslání psa povel od rozhodčího), rychle a nejkratší cestou aport psovodu přinést, předsednout před psovoda. Pes si nesmí s aportem hrát, překusovat, pouštět ho. Na povel rozhodčího psovod psu aport odebere a na další povel rozhodčího usměrní svého psa k noze. Na povel rozhodčího upoutá psa na vodítko.

6. Ponechání psa na místě - dlouhodobé odložení

Účelem cviku je, aby psovod mohl ponechat psa na určeném místě po určitou dobu, aniž by pes místo opustil. Pes po dobu odložení nemá vstávat, sedat si, válet se, štěkat, popolézat nebo popocházet. Umístění psovoda od psa je cca 15 až 20 kroků, doba odložení je minimálně 5 minut (v případě, že poslušnost předvádí pouze jeden pes nebo nastupuje jako poslední) nebo po dobu, kdy dovednosti poslušnosti předvádí další přezkušovaný pes – v tom případě se pes odkládá až po provedení dovednosti přivolání. U psů asistenčních se psovod ke psu vždy vrací, u psů vodících se psovod ke psu buď vrací za doprovodu asistenta, nebo psa přivolává (způsob provedení oznamuje rozhodčímu psovod před započítáním odložení). V případě, že psa přivolává, hodnotí se přivolání psa 2 body (hodnocení chyb je stejné jako u dovednosti přivolání, pouze s přihlédnutím ke 2 bodové hodnotě).

7. Lhostejnost psa vůči pohozené a hozené potravě

Cílem cviku je prověřit u psa lhostejnost psa vůči potravě, kterou psu někdo hodí a která zůstane ležet v bezprostřední blízkosti psa po delší dobu, aniž by psa mohl psovod ovlivnit. Cvik navazuje bezprostředně na cvik ponechání psa na místě a je nejvyšším možným stupněm prověření psa pro

lhostejnost vůči potravě, které si nemá všimnout. Psovod psa na původním místě odložení znovu položí a vzdálí se od psa na 10 kroků, kde zůstává stát zády ke psu.

U ZCP se tento cvik neprovádí.

8. Klid psa při střelbě (u ZCP klid psa vůči nárazovým a nepříjemným zvukům)

Cílem cviku je prokázat pevnost nervů psa a jeho možnou použitelnost pro praktické využití jako pomocníka osob se zdravotním postižením. Ráže použité pistole 6 až 9 mm. Střelba se provádí během poslušnosti 2krát ze vzdálenosti minimálně 20 kroků a maximálně 40 kroků. V průběhu kterého – kterých cviků se vystřelí, určuje rozhodčí. Klid psa vůči střelbě (a dalším nárazovým zvukům) se hodnotí po celou dobu trvání zkoušky. Pes musí být po výstřelu klidný a nesmí se dát rušit v požadované činnosti. Pokud pes po výstřelu (či jiném, i náhodném nárazovém zvuku, který se vyskytne v průběhu celého přezkušování psa) projeví výraznou bázlivost nebo agresivitu, je ze zkoušky okamžitě odvolán a musí o tom být proveden zápis do protokolu o zkoušce.

Odůvodnění: jediným možným konstantním přezkoušením v odolnosti vůči nárazovým zvukům a pevnosti nervů psů, kteří mají být praktickými pomocníky osob s těžkým zdravotním postižením, je právě výstřel z poplašné pistole dané ráže a z dané vzdálenosti. Tento nárazový zvuk je vždy stejný a není nahraditelný jiným nárazovým zvukem (např. úhoz víka popelnice, úhoz prknem do železa apod., který nemůže být nikdy stejný a nemůže prověřit pevnost nervů přezkušovaného psa).

U ZCP se střelba neprovádí, zde dostatečně postačují, k přezkoušení pevnosti nervů psů, nárazové a pro psy nepříjemné zvuky.

9. Chování psa krátkodobě přivázaného a ponechaného o samotě

Cílem cviku je prověření psa, že i v případě uvázání a ponechání o samotě se dokáže chovat vůči okolí nevšímavě, bez známek útočnosti či bázlivosti. Provádí se v místech s pohybem osob (možno i pomocníků). Rozhodčí určí psovodovi místo, kde uváže psa na vodítko (dlouhé cca 120cm až 200cm) a odchází do úkrytu vzdáleného minimálně 20 kroků od psa na dobu minimálně 3 minuty. Pes může být v jakékoliv poloze. Po cca jedné minutě od doby, kdy psovod zašel do úkrytu, se začne s přezkoušením psa. Ke psu přichází osoba/y hlasitě se bavící, ke psu přijde pomocník a těsně nad psem rozevře deštník a poté si psa pohladí, kolem psa prochází osoba/y s berlemi, holemi, slepeckou holí, na vozíku, se psem, jiným zvířetem, projíždí cyklista nebo skateboardista apod. - provedení cviku určuje vždy rozhodčí. Uvázaný pes se musí chovat klidně, sebevědomě, nesmí štěkat ani útočit na osoby, ani na náhodné kolemjdoucí osoby, na psy / zvířata.

Speciální cviky (náplň a provádění)

1. Prohlídka psa (jako u veterináře) – cílem cviku je prověřit, že se psem může manipulovat i cizí osoba. Pomocník osloví majitele i psa, převezme vodítko, vezme psa do náruče (u velkých plemen je možno použít dva pomocníky), postaví ho na stůl s neklouzavým povrchem, max. do výšky cca 1,20 metru, další pomocník/pomocníci provádějí prohlídku zubů, uší, ohonu, ořnění tlapek apod. Při prohlídce pomocníci na psa klidně promlouvají, hladí ho a mohou mu podat i pamlsk. Poté psa sundají ze stolu a předají zpět majiteli. Celý tento cvik probíhá za přítomnosti psovoda, který je od psa vzdálen cca 2 – 3 metry. Psovod smí psa povzbudit pouze hlasem. K nesplnění cviku dochází, pakliže pes projeví silnou bázlivost, nenechá se prohlédnout, projeví náznaky agresivity.
2. Reakce psa na rušivé vlivy a nečekané podněty – smyslem cviku je prověření pevnosti nervů psa. Cvik se provádí pouze v přítomnosti psovoda. Rušivými vlivy a nečekanými podněty se rozumí padající předměty (klíče, plechovka, berle, hůl, apod.), cyklisté, gestikulující lidé, křičící děti, dětské hračky, apod. Hodnotí se po celou dobu zkoušky, provádí se v exteriéru i interiéru, s tím, že minimálně jedno provedení je v interiéru a minimálně jedno provedení probíhá v exteriéru. Pes by se měl chovat adekvátně k síle každého rušivého vlivu či nečekaného podnětu, tzn., že mírné uleknutí a následné uklidnění se nehodnotí jako chyba. Interiér - psovod psa odloží vleže nebo vsedě na vzdálenost cca 2m, odepne vodítko a stojí čelem ke psu a diskutuje s rozhodčím či další osobou. Po cca 10ti vteřinách prochází ve vzdálenosti 1m od psa pomocník, kterému při míjení psa upadne větší svazek klíčů, plechovka s kamínky apod. Psovod nesmí psa ovlivňovat. Pro splnění cviku není rozhodující, zda pes setrvá v poloze, ale jeho reakce na podnět. Exteriér – přezkoušení se provádí v rámci dlouhodobého odložení. Psovod psa odloží a odchází na určené

místo. Po cca 1 až 2 minutách prochází kolem psa pomocník, který odhodí předmět směrem k odloženému psu ve vzdálenosti ne bližší, než 2 metry od psa. Rušivým předmětem se rozumí např. plechovka s kamínky, klíče apod. Pes musí zůstat odložen a nesmí si rušivého podnětu nijak všimnout. Bázlivá či nezvladatelná reakce psa znamená nesplnění cviku a ukončení zkoušky.

3. Aportování jiné osobě za asistence psovoda - smyslem cviku je ochota ke spolupráci, komunikaci a hře psa s cizími lidmi. Jako aport se může použít jakákoliv hračka psa, součást výstroje psa či osobní předmět psovoda nebo pomocníka (výběr předmětu pro aportování je ponechán na vůli psovoda). Psovod se psem na vodítku přichází k pomocníkovi, pes má možnost se krátce s pomocníkem seznámit – promluvení na psa, pohlázení. Je na zvážení psovoda, zda bude mít psa na vodítku či bez vodítka. Psovod může podat aportovací předmět pomocníkovi nebo ho odhodit sám na vzdálenost min. tří kroků, příp. může aportovací předmět podat psu do tlamy (poté ho pes sám podává pomocníkovi – psovod může psa při podávání pomocníkovi nasměrovat i rukou). Pes vybíhá ihned pro aport, psovod i pomocník mohou psa povzbuzovat, psovod může psovi k podání aportu pomocníkovi pomoci i přidržením psa za obojek, ukázáním rukou a nasměrováním psa k pomocníkovi. Nehodnotí se zde aport jako takový – zda pes překusuje, hraje si s ním, atp., ale zájem psa o komunikaci a ochotu spolupráce s pomocníkem. Pes nesmí překusovat aport ale tak, že je to nebezpečné pro pomocníka, na povel pomocníka či psovoda musí předmět ihned a ochotně pustit (nesmí škubat hlavou nebo za předmět příliš tahat). Nesplnění cviku je nezáměr psa o aport či komunikaci, rázné nucení psa ze strany psovoda, silné překusování.
4. Vyrovnanost vzruchu a útlumu psa – smyslem cviku je prokázání, že pes má vyrovnaný vzruch a útlum. Tento cvik navazuje na cvik č. 3 - "Aportování jiné osobě za asistence psovoda" (v případě, že pes neaportuje, určí rozhodčí jiný vhodný způsob přezkoušení vzruchu a útlumu psa). Pes se musí po ukončení hry a odebrání aportu (hračky) sám, příp. na jeden klidný zvukový nebo posunkový povel psovoda ihned zklidnit. Zklidňující povel musí být vysloven v klidu, psovod nesmí na psa křičet, pokud je pes na vodítku, psa nesmí pro zklidnění vodítkem jakkoli ovlivňovat. Pes nesmí po ukončení aportu (hry) na pomocníka ani psovoda skákat, štěkat ani obtěžovat. Nepuštění aportu ani na třetí povel, úporné dožadování se pokračování hry, razantní skákání na pomocníka nebo psovoda a naprostá neschopnost psa se uklidnit, jsou důvody pro nesplnění zkoušky.
5. Ponechání psa v místnosti s cizími osobami – cílem cviku je prověřit, zda pes je schopen samostatné komunikace a spolupráce s dalšími lidmi. Psovod přivádí psa na vodítku ke dveřím místnosti, kde předá psa pomocníkovi, který psa odvede do místnosti a zavře dveře. V místnosti se nachází rozhodčí a max. čtyři další pomocníci, kteří na psa klidně promlouvají, hladí ho, jeden z nich psa pevně obejmě a drží cca 5 vteřin. Jeden z pomocníků dá psu povel lehni či sedni – pes by měl být ochoten povelu uposlechnout nebo se nechat lehce mechanicky do dané polohy ovlivnit. Pomocníci se musí ke psu chovat šetrně a vlídně, jakékoliv násilí je nepřipustné. Nesplnění cviku je nemožnost psa udržet v místnosti – pes chce utéct, škrábe na dveře, není schopen navázat kontakt.
6. Omezení pohybu – provádí se během cviku 1. a 5. Nesplnění cviku – přílišná bázlivost, pes ze sevření panicky utíká.
7. Podávání pamlsku a potravy psovi – cílem cviku je, aby pes prokázal opatrnost při odebrání pamlsku z rukou pomocníků. Pomocník – může být i dítě, tělesně či duševně handicapovaný člověk, podá psovi pamlssek. Psovod může pomocníkovi dát vlastní pamlsky pro případ, že pes je vybíravý. Při provádění cviku je pes na vodítku. Nesplnění cviku je hrubé, nešetrné odebrání pamlsku. Hrubé skočení po pamlsku, které přímo ohrožuje bezpečnost pomocníka je důvodem pro diskvalifikaci ze zkoušky.
8. Chování psa mezi hrajícími si dětmi – smyslem cviku je prověřit psa ve vztahu k dětem. Psovod se psem na vodítku přichází ke skupince dvou až šesti dětí a min. jedné dospělé osoby, seznámí skupinku se svým psem a zapojuje se se psem do dění ve skupině. Po zařazení psa do skupiny může psovod odepnout vodítko – je ponecháno na jeho vůli. Děti se chovají přirozeně, hlasitě se smějí a povídají si, hrají si s různými hračkami, na psa hovoří, hladí ho, zapojují psa do své hry, psu sundávají a nasazují obojek, manipulují s vodítkem apod. Psovod psa položí a děti ho

překračují, u velkých plemen nechá také psa stát a děti ho podlézají apod. Hodnotí se také komunikační schopnosti psovoda. Nesplnění cviku je bázlivost psa vůči projevu dětí, neochota setrvat mezi dětmi, naprostá neschopnost psovoda komunikovat se skupinou dětí.

9. Chování psa vůči ležící osobě – smyslem cviku je navázání kontaktu s nemohoucí - ležící osobou – na lůžku, na zemi. Psovod se psem na vodítku přichází k ležící osobě. Psovod první musí navázat kontakt s ležící osobou, ujistit se, zdali se ležící osoba psa bojí, či se na psa těší a šetrným způsobem zprostředkovat kontakt mezi psem a ležící osobou. Ležící pomocník může psa hladit, objímat, odměňovat pamlskem, zatahat za chlupy či končetiny, poplácat, položit mu ruku na oči, uši, nos, sahat mu na nohy a do tlamy – to vše musí provádět s citem vůči psovi, ale s důrazem na praktickou upotřebitelnost psa. Nesplnění cviku je bázlivost psa vůči ležící osobě, neopatrné chování psa, neschopnost psovoda komunikovat s nemohoucí osobou.
10. Polohování - cílem cviku je prověřit schopnost psa být nápomocen při rehabilitačních a fyzioterapeutických praktikách. Úlohou psa zde je, aby vlastním tělem a tělesnou teplotou napomáhal při prokrvení a prohřátí např. postižených končetin. Polohování je zaujmutí požadované polohy psa a setrvání v této poloze po určitou dobu, na určeném místě s tím, že dochází k těsnému kontaktu mezi tělem psa a polohované osoby – pomocníka. Osobu – pomocníka lze obložit i více psy najednou. U středních a velkých plemen si pomocník na psa pokládá také končetiny. U malých plemen se přezkoušuje pouze polohování vedle těla pomocníka a pes se pokládá na pomocníka. Při přezkoušení lze mít psa na vodítku, psovod může psa ovlivňovat povely. Doba přezkoušení je minimálně deset minut. Nesplnění cviku je neochota psa setrvat v dané poloze, násilné nucení psa psovodem k setrvání.
11. Kontakt psa s tělesně postiženými – vozíčkáři, osoba s berlemi, nevidomý se slepeckou holí, osoba s chodítkem apod. Smyslem cviku je prověřit schopnost psa komunikovat s osobami odkázanými na pomůcky, které jsou pro psa neobvyklé. Přezkoušení lze provádět v exteriéru i interiéru. Psovod prochází určeným prostorem a proti němu přijíždí pomocník na vozíčku, příp. také přichází osoba o berlích či s „chodítkem“. Psovod se s pomocníkem/pomocníky zastaví, naváže s nimi komunikaci, pomocník/pomocníci si psa hladí, objímají ho, pomocníkovi s berlemi může upadnout berle těsně vedle psa, malá plemena se podají pomocníkovi na vozíčku do klína. Po chvíli psovod se psem pomocníka doprovodí, např. ke dveřím, pomůže pomocníkovi v manipulaci s kompenzační pomůckou. Poté se rozloučí a psovod se psem odchází. Nesplnění cviku je bázlivost psa vůči pomůckám či pomocníkům, výrazné překážení při manipulaci.
12. Kontakt psa s osobou/osobami s mentálním postižením nebo psychickým onemocněním. Smyslem tohoto cviku je přezkoušení reakcí psa na osoby s psychickým onemocněním. Tento cvik je jedním ze stěžejních bodů této zkoušky, protože reakce psa na setkání s takto narušenou osobou mohou být nečekané a neadekvátní, a to jak ze strany psa, tak člověka. Není přípustné, aby na zkoušce bylo psychické onemocnění jakkoli simulováno, protože i sebelepší simulace („herecký výkon“) ze strany pomocníka, nemůže nikdy nahradit skutečné chování psychicky nemocné osoby a bezprostřední reakce psa a není přípustné, aby se pes poprvé setkal s psychicky nemocnou osobou až při praktickém provádění canisterapie. Proto je při přezkušování psa nutná přítomnost alespoň jedné osoby s psychickým onemocněním, se kterou musí být vždy doprovod v podobě odborného dohledu (lékař, odborný pověřený pracovník). Psovod přichází se psem na vodítku. Psovod první musí navázat kontakt s nemocnými, ujistit se, zdali se psa bojí, či se na psa těší a šetrným způsobem zprostředkovat kontakt mezi psem a nemocnými. Nemocní si psa mohou hladit, objímat, malá plemena si vzít na klín, vodit psa na vodítku, manipulovat s obojkem či vodítkem, po odsouhlasení rozhodčím mohou psa odměňovat pamlsky, hračkou apod., to vše za pomoci a účasti psovoda. Neschopnost navázání kontaktu, a to jak ze strany psa, tak ze strany psovoda znamená nesplnění cviku. Bázlivá reakce či silná nejistota a nedůvěra psa vůči nemocným znamená nesplnění zkoušky.
13. Chování psa, vystupování psovoda a celkový dojem – hodnotí se v průběhu celé zkoušky a může ovlivnit zadání či nezadání zkoušky. Canisterapeutický tým tvoří nejen pes s vyrovnanou povahou a velmi dobře zvládnutou poslušností, ale také jeho psovod, který musí být rovněž vyrovnaný, komunikativní, mít příjemné vystupování a vzhledem k významu zkoušky být také slušně a vhodně oblečen.

Hodnocení speciálních cviků canisterapeutické zkoušky

Pro všechny cviky - disciplíny platí hodnocení – "prospěl výborně" – "prospěl" – "prospěl s výhradou" – "neprospěl"

Hodnocení „prospěl výborně“ se zadá psovodovi a psu, kteří požadovanou disciplínou prošli v souhře, bez ovlivňování psa pomocnými povely, působí nenásilným, příjemným dojmem s velmi dobrými komunikačními schopnostmi

Hodnocení „prospěl“ se zadá dvojici, která má drobné nedostatky v ovladatelnosti psa, komunikaci apod.

Hodnocení „prospěl s výhradou“ se zadá psovodovi a psu, kteří mají ve své činnosti nedostatky, které však nejsou vylučující vadou (neschopnost psa pracovat samostatně, pes neaportuje cizí osobě, nevhodnost psa pro provádění „polohování“, horší komunikace psovoda, pouze uspokojivá poslušnost apod.). Tuto výhradu rozhodčí písemně poznamená do Protokolu o vykonané zkoušce. Při zadání 5x "prospěl s výhradou" je celkové hodnocení "neprospěl".

Hodnocení "neprospěl" může být, pro úspěšné splnění zkoušky, zadáno pouze v disciplínách: aportování jiné osobě za asistence psovoda, ponechání psa v místnosti s cizími osobami a polohování. U všech ostatních disciplín zadání známky "neprospěl" znamená nesplnění zkoušky.

Důvodem pro okamžitou diskvalifikaci ze zkoušky je jakákoli agresivita psa, bázlivost psa, apatický projev psa, silné lovecké chování psa, nechuť psa ke spolupráci a nekomunikativnost psa, nepřijatelné chování psa nebo psovoda v kterékoli části zkoušky.

Výsledné hodnocení se zadá dle převažujících známek jednotlivých disciplín a celkového dojmu dvojice.

